

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

JĘZYK NIEMIECKI

Zasady oceniania dotyczą zarówno uczniów rozpoczynających naukę języka niemieckiego jako drugi język obcy, jak i uczniów kontynuujących naukę języka niemieckiego. Opisane zasady są zgodne z Ocenianiem Wewnątrzszkolnym w V Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Toruniu.

Głównym celem oceniania umiejętności i wiadomości ucznia jest udzielenie mu informacji zwrotnej o postępach w nauce języka niemieckiego, wskazanie tego, co zrobił dobrze, i określenie obszarów, nad którymi powinien popracować. Tak udzielone wskazówki pomogą mu samodzielnie planować własny rozwój.

Zasady oceniania wskazują na to, co będzie podlegało ocenianiu, w jaki sposób sprawdzane będą postępy uczniów oraz nadają wagi poszczególnym elementom podlegającym ocenianiu.

Zdefiniowane są również wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka niemieckiego wynikające z realizowanego programu nauczania.

Zasady przedmiotowego oceniania określają także sposoby dostosowania oceniania do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

1 . Ocenianiu będą podlegały następujące czynności:

1. Sprawdziany dot. poszczególnych umiejętności językowych słuchania, mówienia, czytania, pisania, mediacji oraz problemów gramatycznych i leksykalnych.

Ocenianie będzie uwzględniało ustalone progi procentowe:

100% punktów - ocena celująca

90% - ocena bardzo dobra

75% - ocena dobra

60% - ocena dostateczna

45% - ocena dopuszczająca

2. Prezentacje wybranych tematów.

3. Projekty zespołowe.

4. Zadania domowe.

5. Aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Dla ustalenia ocen semestralnych lub końcoworocznych przyjęto średnią ważoną. Średnia ważona stanowi minimalną ocenę proponowaną, którą nauczyciel prowadzący może podwyższyć na podstawie oceny wszystkich czynności danego ucznia wykonywanych w ciągu roku szkolnego. O otrzymaniu danej oceny decyduje średnia co najmniej:

2,00 na ocenę dopuszczającą,

2,70 na ocenę dostateczną,

3,70 na ocenę dobrą,

4,70 na ocenę bardzo dobrą,

5,30 na ocenę celującą.

Przyjęto następujące wagi:

Waga 2:

- kartkówka,
- odp. z ostatniej lekcji,
- krótka wypowiedź pisemna (np. pocztówka, e-mail),
- zadanie domowe,
- aktywność .

Waga 4:

- sprawdzian z jednego zagadnienia, np. słownictwa, lub zagadnienia gramatycznego,
- dłuższa wypowiedź pisemna na lekcji (np. list prywatny lub formalny),
- dłuższa wypowiedź ustna (np. prezentacja na zadany temat, zestaw maturalny),
- test ze słuchania,
- test z czytania.

Waga 5:

- test przekrojowy (sprawdzający kilka umiejętności lub zagadnień),
- projekt.

Waga 6:

- osiągnięcia w konkursach przedmiotowych.

Wystawiając ocenę śródsesestralną i końcoworoczną nauczyciel uwzględniać będzie również:

1. Wykorzystywanie technik samodzielnej pracy nad językiem.
2. Zaangażowanie w prace grupowe.
3. Stosowanie strategii kompensacyjnych i komunikatywnych.
4. Podejmowanie dodatkowych zadań związanych z rozwijaniem wiedzy i umiejętności językowych (np. przygotowanie i uczestnictwo w konkursach, projektach)
5. Wkład pracy
6. Stosunek do przedmiotu

3 . Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny (ocena semestralna i końcoworoczna)

Ocena celująca

Umiejętności oraz wiadomości spełniają w pełni wymagania określone w opisie oceny bardzo dobrej; uczeń podejmuje dodatkowe zadania rozwijające jego umiejętności językowe, np. uczestniczy w konkursach przedmiotowych, projektach.

Ocena bardzo dobra

- Uczeń swobodnie wypowiada się – w mowie i piśmie na tematy określone w obowiązującej Podstawie Programowej; mówi i pisze płynnie, spójnie, bezbłędnie; posługuje się bogatym repertuarem struktur gramatycznych i słownictwa; prawidłowo stosuje rejestr językowy (formalny, nieformalny); swobodnie prowadzi rozmowy dotyczące sytuacji codziennych; prawidłowo formułuje redaguje notatki i dłuższe wypowiedzi pisemne;
- bezbłędnie stosuje reguły gramatyczne w ćwiczeniach gramatycznych i w wypowiedziach;
- bez problemów określa główną myśl czytanego i słuchanego tekstu, wyszukuje szczegółowe informacje, oraz wyczerpująco odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach wykonywanych na zajęciach;

Ocena dobra

- Uczeń w większości wypowiada się swobodnie na tematy obowiązujące w Podstawie Programowej; w mowie i piśmie – czasami jednak wypowiedź może być niespójna i zawierać nieliczne błędy językowe, które nie zakłócają komunikacji; stosuje dość bogate słownictwo i urozmaicone struktury gramatyczne; bezbłędnie rozróżnia rejestr językowy i w większości prawidłowo go stosuje; raczej swobodnie prowadzi rozmowy dot. sytuacji codziennych; w większości prawidłowo formułuje oraz redaguje notatki i dłuższe wypowiedzi pisemne;
- potrafi zastosować większość poznanych reguł gramatycznych w ćwiczeniach oraz wypowiedziach, może jednak popełniać nieliczne błędy;

- w większości prawidłowo określa główną myśl tekstu czytanego i słuchanego i wyszukuje szczegółowe informacje; potrafi odpowiedzieć na większość pytań dotyczących tekstu;
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach wykonywanych na zajęciach;

Ocena dostateczna

- Uczeń potrafi udzielić wypowiedzi – ustnej i pisemnej – na większość tematów określonych w obowiązującej Podstawie Programowej; jednak wypowiedzi mogą być niespójne i zawierać dość liczne błędy językowe, które w większości nie zakłócają komunikacji; stosuje raczej ubogie słownictwo i powtarzające się, dość proste struktury gramatyczne; może mieć problemy z prawidłowym wypowiedzianiem niemieckich słówek; potrafi w większości rozróżnić rejestr językowy i w większości prawidłowo go stosuje, jednak może mieć pewne trudności w prowadzeniu rozmów dot. sytuacji codziennych i redagowaniu notatek i dłuższych wypowiedzi pisemnych;
- potrafi wymienić poznane reguły gramatyczne, potrafi rozróżnić i wskazać prawidłowe struktury gramatyczne; może jednak mieć trudności z zastosowaniem tych reguł w ćwiczeniach gramatycznych wymagających analizowania i przetwarzania danych;
- w większości prawidłowo określa główną myśl tekstu i wskazuje szczegółowe informacje; potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania dotyczące przeczytanego i wysłuchanego tekstu, jednak czynności te mogą sprawiać pewną trudność i czasami potrzebna jest pomoc nauczyciela;
- w miarę możliwości aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach wykonywanych na zajęciach;

Ocena dopuszczająca

- Uczeń potrafi udzielić krótkich wypowiedzi – ustnych i pisemnych – na większość tematów określonych w obowiązującej Podstawie Programowej, jednak wypowiedzi te są niespójne i zawierać mogą liczne błędy językowe, które w większości zakłócają komunikację; stosuje bardzo ubogie słownictwo i powtarzające się, proste struktury gramatyczne; potrafi czasami rozróżnić rejestr językowy i czasami prawidłowo go stosuje, jednak prowadzenie rozmów dot. sytuacji codziennych może sprawiać trudności; potrafi zaplanować dłuższą formę pisemną, ale może mieć duże trudności z doбором odpowiednich słów, struktur czy argumentów; przekazuje treść notatki, ale może mieć problemy z poprawnością językową;
- potrafi wymienić większość poznanych reguł gramatycznych, potrafi czasami rozróżnić i wskazać prawidłowe struktury gramatyczne, może jednak mieć duże trudności z zastosowaniem tych reguł w ćwiczeniach gramatycznych; ćwiczenia takie wykonuje z wydatną pomocą nauczyciela;
- czasami prawidłowo określa główną myśl tekstu i wskazuje niektóre szczegółowe informacje; potrafi znaleźć odpowiedź na niektóre pytania dotyczące przeczytanego lub wysłuchanego tekstu, jednak czynności te mogą sprawiać dużo trudności i często potrzebna jest pomoc nauczyciela;
- w miarę możliwości włącza się w ćwiczenia wykonywane na zajęciach;

Ocena niedostateczna

- Uczeń nie spełnia wymagań określonych w opisie oceny dopuszczającej.

4. Treści nauczania oraz wymagania szczegółowe dotyczące umiejętności określone zostały w odpowiedniej Podstawie Programowej:

- Dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia

- Dla absolwentów szkoły gimnazjalnej:

Rozporządzeniu MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół

5. Dodatkowe ustalenia dotyczące pracy na zajęciach języka niemieckiego:

1. Uczeń jest przygotowany na każdą lekcję (zakres trzech ostatnich lekcji).

2. Nieprzygotowanie do zajęć, brak zadania domowego lub podręcznika uczeń zobowiązany jest zgłosić nauczycielowi na początku lekcji.

3. Uczniowi przysługuje **jedno** nieprzygotowanie w semestrze.

4. W przypadku co najmniej tygodniowej nieobecności, uczeń zobowiązany jest do nadrobienia zaległości w ciągu 7 dni od momentu powrotu do szkoły.

5. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego i do udostępnienia go nauczycielowi do wglądu. Nie prowadzenie zeszytu będzie miało wpływ na ocenę końcowosemestralną i końcoworoczną.

6. Poprawianie ocen

Uczeń ma możliwość poprawienia ocen cząstkowych 1,2,3. Poprawa następuje **jednorazowo** w terminie ustalonym przez nauczyciela. Informację o ocenie z poprawy wpisuje się do dziennika w następujący sposób:

- W przypadku, gdy ocena ta jest wyższą niż pierwotnie otrzymana wpisuje się ją do dziennika nadając jej tę samą wagę. Wagę oceny dotychczasowej obniża się do wagi 2;
- W przypadku, gdy uczeń nie poprawił oceny, dotychczasowa ocena zachowuje wagę jej przypisaną, a do dziennika wpisuje się "-"; w opisie oceny odnotowuje się udział ucznia w poprawie i uzyskany przez niego wynik;
- W przypadku, gdy uczeń nie przystąpił w ustalonym terminie do poprawiania oceny, w dzienniku wpisuje się "-", a w opisie oceny odnotowuje się fakt nieobecności ucznia na poprawie .

Na poprawę pracy klasowej lub sprawdzianu uczeń powinien umówić się w ciągu **maksymalnie 2 tygodni** od otrzymania oceny.

7. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek ustalenia terminu napisania sprawdzianu na pierwszych zajęciach po jego nieobecności. Jeżeli uczeń nie przystąpi do napisania sprawdzianu w ustalonym terminie, nauczyciel może sprawdzić znajomość danego materiału w dowolnym terminie i dowolnej formie.

8. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności w pisaniu prac sprawdzających wiedzę uczeń automatycznie otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia.

9. Zgodnie z rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczeń może być nieklasyfikowany z powodu nieobecności na zajęciach przekraczających połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

6. **Dostosowanie Przedmiotowego Oceniania z Języka Niemieckiego do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**

1. Uczniowie, którzy uzyskali opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych traktowani są indywidualnie i oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Obowiązkiem nauczyciela jest jak najlepsze dostosowanie wymagań edukacyjnych ucznia do jego możliwości i potrzeb edukacyjnych oraz psychofizycznych.
3. Uczniowie ze stwierdzoną dysfunkcją wymagają w szczególności wzmocnienia poczucia własnej wartości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zwiększania motywacji do nauki.

Dostosowanie obejmuje następujące obszary:

- warunki procesu dydaktycznego,
- warunki dotyczące sprawdzania wiedzy i umiejętności,

- zewnętrzną organizację nauczania.

Specyficzne trudności w uczeniu się (np. dysleksje, dysgrafia, dysortografia):

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań w odniesieniu do formy tekstu. W przypadku, gdy nauczyciel ma trudności w odczytaniu pracy może poprosić ucznia o przeczytanie fragmentu testu lub odpytać go ustnie z danego materiału. Warto też prosić ucznia o pisanie drukowanymi literami lub pisanie prac przy użyciu komputera. Ocenie nie podlega czytelność, estetyka prac tylko ich wartość merytoryczna.

Dysleksja i dysortografia

Dostosowanie wymagań wiąże się z wydłużeniem czasu na prace pisemne na sprawdzianie o 5-10 minut (w zależności od rodzaju pracy). Nauczyciel powinien sprawdzić czy polecenia szczególnie na sprawdzianie zostały przez ucznia dobrze zrozumiane. Zaleca się polecenia krótkie i proste. Podczas odpowiedzi ustnych nauczyciel może zadawać pytania naprowadzające lub pomocnicze. W razie potrzeby można podzielić materiał na części. W pracach pisemnych ocenie nie podlegają błędy ortograficzne. Pisanie prac pisemnych może odbywać się ze słownikiem ortograficznym. Przed wezwaniem ucznia do odpowiedzi należy dać mu czas na powtórzenie materiału i skoncentrowanie się. W razie potrzeby zalecane jest wydłużenie czasu pracy na niektóre zadania oraz zwiększenie czasu na opanowanie danego słownictwa. Ważne jest nauczanie polisensoryczne.

Uczeń z zaburzeniami funkcji słuchowo-językowych (np. słabosłyszący):

- ważne jest zapewnienie pomieszczenia z dobrą akustyką, w razie potrzeby zamknięte okna
- posadzenie ucznia w pierwszej ławce;
- nauczyciel powinien znajdować się blisko ucznia gdy przekazuje informację słowną;
- wydłużenie czasu na udzielenie odpowiedzi (np. w przypadku ucznia jękającego się) oraz na uczenie się nowego słownictwa;
- sprawdzanie czy uczeń dobrze zrozumiał treść polecenia, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek;
- zwiększenie metod wykorzystujących zmysł wzroku – pomoce wizualne (historyjki obrazkowe, ilustracje).

Uczeń z zaburzeniami funkcji wzrokowo-przestrzennych (np. słabowidzący):

- posadzenie ucznia w pierwszej ławce, zapewnienie właściwego oświetlenia;
- wydłużony czas na sprawdzianach i na wykonanie określonych zadań na lekcji, a także na opanowanie nowego materiału;
- materiał, który sprawia uczniowi trudność jest dzielony na mniejsze części;
- częste korzystanie z materiałów audio;
- dostarczenie tekstów drukowanych w wersji powiększonej;
- stawianie pytań typu „co widzisz?”, żeby sprawdzić czy należy pomóc uczniowi we właściwej interpretacji materiału.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową:

- dopasowanie stołu, krzesła do potrzeb fizycznych ucznia;
- w razie potrzeby zapewnienie asystenta (osoby, która będzie pomagała w poruszaniu się lub przemieszczaniu osobie z niepełnosprawnością);
- jeśli niepełnosprawność wiąże się z brakiem możliwości pisania to dostarczanie materiałów skserowanych albo w formie audiowizualnej.

Uczniowie z chorobami przewlekłymi lub uczniowie, którzy doznali sytuacji kryzysowych, traumatycznych:

- dostosowanie tempa zajęć, zadania domowe dopasowane do możliwości ucznia związanych z sytuacją zdrowotną;
- w razie potrzeby wydłużenie terminu związanego z poprawą sprawdzianów, wyznaczenie indywidualnego terminu;
- możliwość wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu lub odpowiedź ustną;
- jeśli zajdzie taka potrzeba wolniejsze tempo pracy;
- udzielanie pomocy, wyjaśnień, motywowanie do pracy;
- szczególnie nacisk kładzie się na wsparcie emocjonalne.

Uczniowie nadpobudliwi (np. ADHD) i zespół Aspergera:

- stosowanie krótkich poleceń używając zdecydowanego tonu;
- wyznaczenie jasnego celu i dzielenie materiału na mniejsze partie;
- eliminowanie bodźców rozprasających z otoczenia;
- używanie jednoznacznego języka, wyjaśnianie metafor, wyrazów wieloznacznych.

Uczniowie z mózgowym porażeniem dziecięcym, epilepsją:

- stosowanie krótkich i zrozumiałych poleceń;
- możliwość wydłużenia czasu na opanowanie większej ilości materiału;
- umiejscowienie ucznia w pierwszej ławce blisko tablicy;
- w miarę możliwości stosowanie ustnej formy odpowiedzi.

Wszyscy uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinni mieć ułatwiony oraz umożliwiony dostęp do korzystania z pomocy dydaktycznych. Należy często sprawdzać prace domowe, tak aby na bieżąco eliminować błędy. W sposób szczególny trzeba zadbać o rozwijanie zainteresowań oraz podtrzymywanie motywacji do nauki. Bardzo ważną rolę spełniają różnego rodzaju wzmocnienia pozytywne, np. zachęta, pozytywna informacja zwrotna, docenianie nawet małych sukcesów. W ocenie ucznia uwzględniany jest wysiłek i wkład pracy ucznia, jego aktywność, zaangażowanie, systematyczność a więc stosunek do obowiązków szkolnych, a nie same efekty pracy. Przy ocenianiu prac uczniów ze specjalnymi wymaganiami ocenie nie podlegają błędy wynikające z ich deficytów. Nie można karać za objawy choroby. Należy chronić przed przemocą ze strony grupy rówieśniczej.

Praca z uczniem zdolnym:

- należy poszerzać materiał prezentowany na zajęciach;
- motywować do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach;
- przydzielać uczniom zdolnym bardziej ambitne zadania podczas pracy grupowej, indywidualnej;
- dawać możliwość wyboru zadań i prac dodatkowych.

PZO uaktualniony 02.09.2019

Opracowanie: Joanna Dominiczak, Magdalena Cettler-Frommholz, Małgorzata Bieńkowska na podstawie PSO przygotowanego przez: B. Tomaszewska, A. Alfut, I. Suberlak

25.03.2020: PZO uzupełniony o poniższy zapis:

W przypadkach konieczności wprowadzenia nauczania zdalnego dopuszcza się możliwość monitorowania postępów ucznia oraz oceniania za pracę w systemie zdalnym w formach określonych przez nauczycieli w Przedmiotowym Systemie Oceniania. W ocenianiu zdalnym przyjmuje się wagę 2.